

Jeg hører også tilslutning til nogle af de andre ting i forslaget, den kortere sagsbehandlingstid, selvfølgelig med den fodnote, at det ikke skal være, fordi sagsbehandlingen bliver dårligere, det skal være, fordi systemet bliver lettere. Jeg hører også, i en eller anden form i hvert fald, tilslutning til udvidelse af den personkreds, der skal være omfattet af arbejdsskadebæring.

Så bliver jeg nødt til at sige, at der står to områder tilbage, som det vil føre for vidt at gå i detaljer med i denne forhandling i Folketingssalen. Det ene er: Hvad er det så helt præcist, det nye arbejdsskadebegreb skal indeholde? Hvordan kan det skrues sammen, sådan at man kommer ud over de ting, vi har talt om?

Det andet er: Hvordan kan man få gjort noget ved alle arbejdsskader, uanset om det er nogle, man relativt pludseligt kommer ud for, eller det er nogle, man optjener – i citationstegn – over en længere periode. Det fælles er, at hvis det er en skade, der opstår på arbejdet, så er det væsentlige for, at det er en arbejdsskade, sammenhængen mellem diagnosen og den måde, arbejdet er foregået på.

Kl. 15.25

Jeg vil godt sige, at for Socialdemokratiet er det ikke afgørende, hvilken form det her får. Jeg tror, at det var den radikale ordfører, der brugte ordvalget, at det ikke er et spørgsmål om, hvem der fører pennen, og det er det heller ikke. Det her er altså ikke et område, som bør udsættes for polemik. Men det er til gengæld afgørende, at disse problemer løses, og det gælder specielt i de sektorer på sygdomsområdet, hvor vi ser den store belastning; det er rengøring, og det er pleje, og det er også nogle andre områder, som er de store leverandører af nedslidte mennesker.

Det er også rigtigt, som jeg tror det var Enhedslistens ordfører, der påpegede, at et meget stort flertal af dem er kvinder – med den søde lille pointe, at vi jo godt ved, at kvinder bliver nedslidte, mænd bliver slidt op, men sådan er der jo så meget, når man kigger på sproget.

Jeg er sådan set fortrøstningsfuld over, at vi er enige i analysen og i et eller andet omfang også i ambitionen, så derfor ser vi også for Socialdemokratiets og Det Radikale Venstres vedkommende frem til den videre proces.

Hermed sluttede forhandlingen, og lovforslagene overgik derefter til anden behandling.

Afstemning

Første næstformand (Svend Auken):

Jeg foreslår, at lovforslagene henvises til Arbejdsmarkedsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Ophold*). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

5) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 37:

Forslag til folketingsbeslutning om dagpenge-modtageres og kontanthjælpsmodtageres ret til overenskomstmæssig løn under aktivering. Af Søren Søndergaard (EL) og Line Barfod (EL). (Fremsat 19/11 2002).

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Beskæftigelsesministeren (Claus Hjort Frederiksen):

Med beslutningsforslaget pålægges regeringen at fremsætte lovforslag, som sikrer, at dagpenge-modtagere og kontanthjælpsmodtagere i aktivering i private eller offentlige virksomheder aflønnes overenskomstmæssigt. Det fremgår af bemærkningerne til forslaget, at formålet er at forenkle reglerne for aktivering af ledige dagpenge-modtagere og kontanthjælpsmodtagere og samtidig sikre personer i aktivering retten til overenskomstmæssig løn.

Samtidig henvises der til Arbejdsrettens dom fra juni 2002. I den konkrete sag fandt Arbejdsretten, at en gruppe kontanthjælpsmodtagere i individuel jobtræning på en privat virksomhed udførte arbejde, som også ellers ville blive udført som almindeligt lønnet arbejde, hvorfor de havde krav på overenskomstmæssig løn.

Forslagsstillerne konkluderer, at ingen kommuner i dag formentlig respekterer kravet om, at der i individuel jobtræning ikke må udføres arbejde, der ellers ville blive udført. Med efterårets forligsaftaler om en reform af den aktive beskæftigelsespolitik er der bl.a. lagt op til betydelige forenklinger af de nugældende regler for aktiveringsforløb i private og offentlige virksomheder.

Jeg kan ikke her gennemgå forliget i alle dets enkeltheder, men må i stedet henviser til forligsteksten. I forhold til det fremsatte beslutningsforslag vil jeg dog gerne skitsere nogle af de aftalte principper for, hvordan forligspartierne forestiller sig, at deltagelse i aktive tilbud ude på private og offentlige virksomheder fremover bør foregå.

Et af de centrale emner i aftalen er en forenkling af hele løntilskudsområdet. Med virkning fra den 1. juli 2003 er det hensigten at samle de mange nugældende løntilskudsordninger. Målgruppen vil være alle, der har behov for et tilbud rettet mod at komme ind på arbejdsmarkedet. Ydelsen under ansættelse med løntilskud forventes at blive overenskomstmæssig løn med mulighed for særligt aftalt løn ved anvendelse af sociale kapitler og/eller særlig lovgivning.

Dog vil det for ledige dagpengemodtagere i tilbud med løntilskud på offentlige virksomheder fortsat gælde, at timelønnen ikke kan overstige det lovmæssigt fastsatte timelønsloft. Her til kommer, at lønnen efter fradrag af arbejdsmarkedsbidrag skal ligge på niveau med personens forsørgelsesydelse dog mindst 82 pct. af højeste dagpenge.

I de tilfælde, hvor der er brug for en afklaring af beskæftigelsesmål og optræning og afdækning af personens faglige, sproglige eller sociale kompetencer, vil der desuden blive mulighed for deltagelse i tilbud om virksomhedspraktik.

Kl. 15.30

For ledige dagpengemodtagere vil ydelsen svare til de individuelle dagpenge og for andre den hidtige ydelse, som de har modtaget.

I forhold til det fremsatte beslutningsforslag bør det i denne sammenhæng understreges, at der i forligskredsen har været enighed om ikke at opretholde kravet om, at der kun må udføres arbejde, der ellers ikke ville blive udført. Der er med andre ord tale om en ændring i forhold til de nugældende regler for individuel jobtræning.

Hensigten med virksomhedspraktik er træning af faglige, sproglige og/eller sociale kompetencer på en offentlig eller privat arbejdsplads samt afklaring af erhvervsmaal, f.eks. forud for ansættelse med løntilskud.

For at sikre mod en utilsigtet brug af virksomhedspraktik har det været en afgørende forudsætning for forligspartierne, at sådanne forløb skal være begrænset i tid, og at der naturligvis ikke må være tale om konkurrenceforvridning.

Det er samtidig aftalt, at der på den enkelte virksomhed skal være et rimeligt forhold mellem antallet af ordinært ansatte og antallet af personer i tilbud. Det gælder i øvrigt også, hvis der er tale om tilbud om ansættelse med løntilskud.

Med forligsaftalen om flere i arbejde er der altså ikke lagt op til, at deltagelse i aktive tilbud ude på virksomhederne generelt bør ske til overenskomstmæssig løn. Først når den enkelte gennem sin deltagelse i tilbuddet har vist, at han eller hun kan udføre almindeligt arbejde og deltage på arbejdspladsen på lige fod med sine kolleger, skal der ske ansættelse på almindelige vilkår med overenskomstmæssig løn.

Desuden mener jeg, at der også fremover vil være tilstrækkeligt med sikkerhedsmekanismer, der kan forhindre en utilsigtet brug af de kommende ordninger.

Regeringen kan derfor ikke støtte det fremsatte forslag.

(Kort bemærkning).

Line Barfod (EL):

Ministeren talte længe om alt det, der kommer i det forlig, der er indgået. Men jeg ville gerne høre, hvad argumentet er for, at folk, der bliver sendt ud og skal arbejde, ikke skal have overenskomstmæssig løn. Hvorfor siger man ikke, at nu mener vi altså, at I skal ud at arbejde på samme vilkår som de andre på virksomheden og have den løn, som de øvrige får, og dermed den anerkendelse, der ligger i, at man får en løn for et stykke arbejde?

Så risikerer man ikke det, som man har set på en del virksomheder: at der bliver skåret ned, og kort tid efter kommer der en på aktivering. Det er ikke den bedste måde at komme ind på en virksomhed på, at man kun får sine dagpenge eller sin kontanthjælp, mens de andre får en løn, der er noget højere, og de ved, at der for nylig er nogle, der er blevet fyret, som fik løn.

(Kort bemærkning).

Beskæftigelsesministeren (Claus Hjort Frederiksen):

Jeg mener, det er afgørende, at den indtægtsfremgang, man skal have, får man, når man går fra et støttet job til et ordinært job.

Vi har f.eks. mødt den kritik, at i kommuner, som fru Line Barfod selv fremhæver, konverterer man ordinære job til løntilskudsjob. Der findes oven i købet så grelle eksempler, at man bliver fyret fra sit job og tilbudt ens eget job på de

nye vilkår. Her mener jeg, det ville være helt urimeligt, hvis ikke der var det pres, at man altså ikke bare kan konvertere et almindelig job i en kommune til et løntilskudsjob på helt almindelige vilkår, der bare fortsætter.

Derfor har vi i reformen lagt afgørende vægt på, at når man skal ind i den slags job, som måske starter med virksomhedspraktik og går over til job med løntilskud, skal der forud ligge en plan og et perspektiv for, hvorfor vi sætter den pågældende hen i det job. Det skal jo være med henblik på at opnå et almindeligt job på det almindelige arbejdsmarked til den almindelige løn.

Jeg er helt overbevist om, at hvis vi indførte den ordning, at der ingen forskel var, ville man kunne opleve, at kommunerne f.eks. bare konverterede almindelige job til de her løntilskudsjob. Så jeg mener, at der skal være en tidsbegrænsning på. Det er derfor, vi opererer med de her tidsbegrænsninger. Der skal fra kommunens side være et klart beskæftigelsesmæssigt perspektiv i det, der kommer, og det er sådan set baggrunden for, at vi foreslår og har aftalt den ordning, som ligger i forslaget om flere i arbejde.

Kl. 15.35

Første næstformand (Svend Auken):

Og det gav anledning til tre korte bemærkninger. Først fra fru Line Barfod, derefter hr. Ole Sohn og fru Pernille Falcon.

(Kort bemærkning).

Line Barfod (EL):

Jeg kan forstå, at ministeren siger, at fordi vi er nervøse for, at kommunerne ikke overholder nogle regler, kan de måske finde på at skære ned. Det kan man måske forstå at nogle kommuner gør, for der er fra regeringens side blevet strammet meget over for kommunerne.

Jeg er helt enig i, at det er fuldstændig urimeligt at skære ned og så ansætte en igen med løntilskud. Men hvorfor skal det gå ud over dem, der bliver ansat, dem, der har været så uheldige at blive arbejdsløse? Hvorfor skal de ikke sikres ordentlige vilkår? Og så må man på anden vis prøve at få kommunerne til at overholde reglerne.

Det betyder meget for folks mulighed for at komme ind på arbejdsmarkedet og selvfølgelig også for deres privatøkonomi, om de får løn eller ej. Det har betydning for, hvorvidt man er i

stand til at klare et arbejde eller ej, om man har råd til mad, tøj og andet.

Vi har set med det projekt, der er i Københavns Kommune, Spydspidsen, at det har stor betydning for, at få unge, der ellers var på vej ud på en glidebane, ind i ordentligt arbejde, at de netop får løn og dermed føler, at de får en anerkendelse. Hvorfor vil ministeren ikke være med til at sikre, at det kommer til at gælde for alle?

(Kort bemærkning).

Ole Sohn (SF):

Det var ministerens besvarelse, der inspirerede mig, for jeg mener, at både den nuværende, den forrige og den forrige igen arbejdsmarkedsreform har haft det sigte, også beskrevne sigte, at et aktiveringsjob skal føre til ordinær beskæftigelse.

Hvad er det nye i den nuværende reform? Hvis kommunerne skal lave en plan, som fører til ordinær beskæftigelse, vil det hele jo bryde sammen. Kommunernes og amternes økonomi kan jo alene hænge sammen, i kraft af at man kan få billig arbejdskraft med tilskud. Hvis man skulle ansætte dem ordinært, ville det bryde sammen.

Derfor vil jeg gerne vide: Er det den nuværende arbejdsmarkedsreforms sigte, at ethvert jobtilbud skal føre til ordinær beskæftigelse i den stilling, man starter i i jobtilbud? Eller hvad er ideen med det?

(Kort bemærkning).

Pernille Falcon (EL):

Det kom til at fremstå, som om det netop er på de offentlige arbejdspladser, at man kan få en overenskomstløn. Det var det, ministeren kom til at sige, og sådan mener jeg ikke helt det er i den ny ordning.

Det, der er det væsentlige for os i den her forbindelse, er, at alle aktiverede får en overenskomstløn, for det er grundlaget for, at man rent faktisk kommer til at føle sig respekteret og værdsat, og at man også bliver respekteret af sine arbejdskammerater.

Vi har ikke grebet ind over for forslag om, at der ydes løntilskud. Det har vi jo ikke taget fat i her, så det er ikke sådan, at den enkelte arbejdsgiver alene kommer til at betale hele den overenskomstløn. Vi griber ikke ind i forhold til løntilskuddene.

(Kort bemærkning).

Beskæftigelsesministeren (Claus Hjort Frederiksen):

Vi har med arbejdsmarkedsreformen »Flere i arbejde« forenklet de eksisterende 32 ordninger varierende fra praktik, altså at komme ind og snuse til en virksomhed, til løntilskudsjob til tre ordninger, hvor hovedprincippet sådan set er:

Hvis en arbejdsgiver får fuld valuta for pengene, om man så må sige, skal han selvfølgelig betale fuld løn efter overenskomsten. Hvis han får halv indsats, skal han betale for det, han får. Det er sådan set overskriften over den reform, vi har lavet.

Så har vi været lidt optaget af at erstatte det automatiske system, hvor man bare klør på med aktivering og skal opfylde noget volumen, med et mere individuelt orienteret system, hvor der for den enkelte skal være et perspektiv i det, man bliver sat til, eller det, man aftaler med arbejdsformidlingen eller kommunen. Et led i det perspektiv er naturligvis, at det skal føre frem til, at den pågældende kan få et job på ordinære vilkår. Det har ligesom været perspektivet i det, vi har arbejdet med.

Kl. 15.40

Jeg synes, at det forslag, som Enhedslisten har fremsat her, ikke har det perspektiv, for der er det fuldstændig ligegyldigt, hvordan det foregår.

Jeg vil i øvrigt sige, at for offentlig jobtræning omregnes det sådan, at det svarer til overenskomstmæssig løn. Det er jo det, ordningen har hvilet på.

Vi har prøvet at skifte fokus i den måde, vi arbejder på. Vi har f.eks. også indført, at når man fra kommunens side sender den ledige ud i jobtræning eller tilskudsjob, skal man orientere de sociale nævn, hvor der sidder fagforenings- og arbejdsgiverrepræsentanter, om, hvad perspektivet er i det, for at der i det hele taget skal være et fornuftigt formål med det, man gør, sådan at vi kommer væk fra det system, at man bare konverterer almindelige job til løntilskudsjob. Det har været ambitionen, og det er det, vi prøver at udmønte med denne aftale.

(Kort bemærkning).

Line Barfod (EL):

Når man hører ministeren, lyder det umiddelbart meget sympatisk, at hvis man sender folk ud i en praktikordning eller andet, skal der være et formål med det, og hver gang folk af kommu-

nen bliver sendt ud, skal man sikre sig, at der er en plan for, hvordan det så videre skal gå.

Men jeg forstår stadig ikke, hvorfor det betyder, at de, der bliver sendt ud, ikke kan få overenskomstmæssig løn. Hvorfor betyder det, at de kun skal have kontanthjælp eller dagpenge?

Hvorfor kan de ikke få fuld løn for det fulde arbejde, de skal yde? Jeg taler ikke om fleksjob og skånejob og andet for folk, der ikke er i stand til at yde en fuld arbejdsindsats, men om folk, der bliver sendt i aktivering, fordi de er arbejdsløse. Hvorfor kan de ikke få overenskomstmæssig løn?

Det synes jeg ikke jeg har fået noget svar på endnu, og jeg er simpelt hen ikke i stand til at forstå, hvorfor man ikke vil give folk den anerkendelse.

Netop i Spydspidsprojektet i København har man set, at det har utrolig stor betydning for de unge, at de netop ikke kommer ud på kontanthjælp, men får ordentlig løn for deres arbejde og dermed får lyst til at videreuddanne sig, tage en lærlinguddannelse osv. i stedet for at falde tilbage og blive kriminelle.

(Kort bemærkning).

Beskæftigelsesministeren (Claus Hjort Frederiksen):

Vi har fremover tre muligheder. Vi har arbejdspladsintroduktion m.v., hvor man kommer ud og måske går rundt i forskellige afdelinger på en virksomhed, prøver forskellige ting, og her er man ikke ansat af virksomheden. Man er ude at arbejde i den ordning med den ydelse, man har.

Så har vi indført en virksomhedspraktikordning, hvor man ikke er ansat af virksomheden, men man er ude i noget træning eller opkvalificering i 13 uger, muligvis forlænget til 26 uger. Man er ikke ansat af virksomheden, man er ude på den ydelse, man har.

Så har vi løntilskudsordninger. Her er man ansat på virksomheden og betales overenskomstmæssig løn, men der ydes et tilskud til arbejdsgiveren.

Det er den systematik, der er i den reform, som vi har vedtaget. Når man er ansat af arbejdsgiveren, skal man naturligvis have fuld overenskomstmæssig løn, og så er tilskuddet et mellemværende mellem kommune, arbejdsformidling eller a-kasse og virksomheden.

Første næstformand (Svend Auken):

Og så er det hr. Flemming Oppfeldt som ordfører.

Flemming Oppfeldt (V):

Når man lytter til den debat, der allerede har været, forekommer det, at Enhedslistens forslag i virkeligheden er designet efter det gamle system, for den reform, som vi arbejder med nu, løser jo nogle af de her problemer, og den skelner mellem introduktion, arbejdsprøvning og løntilskud og ordinær ansættelse.

Enhedslisten har fremsat det forslag, at de ledige, der har været ude af arbejdsmarkedet i en periode, og som skal arbejdsprøves eller jobtrænes, skal have den samme løn som dem, der er i beskæftigelse.

Det er Venstres opfattelse, at Enhedslisten med dette forslag er helt ude af trit med virkelighedens Danmark. Der findes måske nogle få kommuner, som ikke kan skelne mellem jobtræning og ordinær ansættelse af ledige, og kommuner, som efter Venstres opfattelse misbruger denne ordning og lader ledige kontanthjælpsmodtagere gå i lang tid med at udføre et ordinært arbejde til en kontanthjælpsydelse.

Kl. 15.45

Med dette forslag rækker Enhedslisten disse kommuner en hjælpende hånd. Hvis forslaget gennemføres, får de lovens ord for, at man kan fastholde kontanthjælpsmodtagerne i den slags ordninger, blot man betaler en ydelse, der svarer til et overenskomstmæssigt niveau.

Venstre ønsker at gå en helt anden vej. For det første: Vi ønsker, at jobtræning skal være jobtræning, det vil sige, at det skal være nogle ordninger, så de, der måske ikke er hundrede procent til rådighed for et normalt arbejdsmarked, kan trænes til de vilkår og de krav, som gælder på en normal arbejdsplads. Begår man en fejl i sådan en træning, er der råd og tid til, at der kan bæres over med én, og at man kan læres op. Man behøver ikke at være en overenskomstmæssig løn værd.

For det andet: Vi ønsker en jobtræning og en virksomhedspraktik, som er indrettet med det sigte, at man kommer i ordinær beskæftigelse på en normal virksomhed til en normal løn. Der skal være tale om kortvarige, målrettede og velbeskrevne forløb, når man går ind i disse jobtræningsordninger.

For det tredje: Vi ønsker, at man stiger i løn, når man går fra offentlig forsørgelse til ordinær ansættelse. Der skal være en gulerød, når man kommer videre i forløbet. Det må ikke være attraktivt at være i offentlig jobtræning. Det skal være sådan, at man glæder sig til at komme i en

normal, ordinær beskæftigelse uden for kommunens regi.

For det fjerde: Venstre ønsker at afmontere hele den ørkesløse projektindustri, hvor de ledige bliver tilbudt alt fra psykologikurser til faldskærmsudspring, selv om det eneste, de beder om, er et egentligt stykke arbejde.

Derfor afviser Venstre Enhedslistens forslag. Der er i efteråret indgået et forlig om en ny beskæftigelsespolitik, som bliver udmøntet i disse måneder, og Enhedslistens forslag virker som en stemme fra fortiden, hvor der alene bliver set på, hvordan livet er inde i selve beskæftigelsesmaskinen, frem for at man ser på, hvordan man kan få de ledige i rigtige job.

(Kort bemærkning).

Line Barfod (EL):

Hr. Flemming Oppfeldt talte om de få kommuner, der misbruger ordningerne. Nu satte hr. Flemming Oppfeldt ikke navn på kommunerne, men jeg går ud fra, at en af de kommuner, hr. Flemming Oppfeldt sigter til, er Farum Kommune, som hr. Oppfeldt jo kender fra sit mangeårige virke i byrådet, og som i høj grad har misbrugt aktiveringsordningerne.

Her kunne man bestemt se, at det var meningen, at folk ikke skulle føle, det var attraktivt at blive sat i aktivering og blive ved med at være i aktivering uden nogen sinde at have udsigt til at få et ordinært job. Tværtimod flygtede folk ud af kommunen, men det hjælper jo ikke, hvis alle kommuner prøver at få folk til at flygte ud af kommunen, for så ender de jo bare et andet sted.

Det ville være bedre, hvis man satsede på, at folk fik et almindeligt arbejde, og derfor kan jeg stadig ikke forstå, hvorfor folk ikke skal have krav på at få overenskomstmæssig løn for deres arbejde. Vi taler her om almindelige arbejdsløse, hvis eneste problem er, at de ikke har et arbejde. Vi taler ikke om handicappede og andre, der skal i fleksjob og skånejob, men almindelige arbejdsløse, der står hundrede procent til rådighed. Hvorfor har de ikke krav på overenskomstmæssig løn?

(Kort bemærkning).

Flemming Oppfeldt (V):

Hvis man er hundrede procent til rådighed for arbejdsmarkedet, skal man have et job med det samme ude på det almindelige arbejdsmarked. Men hvis man har en erhvervsmæssig hæmning af en eller anden karakter, hvis man ikke har været på arbejdsmarkedet et stykke tid, eller hvis

der er tvivl om, hvorvidt man er stabil osv., er det jo rimeligt, at der i samarbejde med borgeren foretages en arbejdsprøvning, eventuelt en jobtræning.

Så blev der nævnt en bestemt kommune i debatten, og her må jeg altså bare henvise til, at det er den kommune her i landet, der procentvis har fået flest mennesker i beskæftigelse i den private sektor i udstøttede job. Det er sandheden.

(Kort bemærkning).

Line Barfod (EL):

For lige at gribe fat i det sidste, hr. Flemming Oppfeldt sagde, har vi jo interesseret os ganske meget for Farum Kommune her i Folketinget, bl.a. påstanden om, at den skulle være bedre til at få folk i beskæftigelse.

Alle de tal, vi har kunnet få ministrene til at fremlægge, viser kun, at man har været bedre til at få folk i beskæftigelse *inklusive* aktivering. Der har ikke været nogen tal på, at man har været god til at få folk i udstøttede ordninger, hvor folk var ansat på almindelige vilkår til overenskomstmæssig løn, og netop derfor er Farum skræmmeeksemplet på, hvor galt det går.

Kl. 15.50

Så kan jeg altså ikke helt forstå det, hr. Flemming Oppfeldt siger om, at de ordninger, hvor folk kommer i aktivering, er for folk, der har hævninger. Er det et nyt begreb, som Venstre vil indføre i arbejdsmarkedspolitikken; »folk, der har hævninger«? Og hvad lægger hr. Flemming Oppfeldt i, at man skal i særlige ordninger, hvis man har hævninger? Og hvem skal vurdere, om man har hævninger?

Så glæder det mig, at hr. Flemming Oppfeldt siger, at hvis man kun har som problem, at man er arbejdsløs, skal man have et arbejde. Men hvorfor skal man så aktiveres, hvis det, det handler om, er at få et arbejde? Vil hr. Flemming Oppfeldt ikke hellere sikre, at der kommer arbejde til overenskomstmæssig løn til alle?

(Kort bemærkning).

Flemming Oppfeldt (V):

Jeg tror, forskellen på Venstres og Enhedslistens politik på dette område er således: Vi ønsker, at man hurtigt vurderer de ledige, og at alle, der kan bestride et arbejde, kommer ud i et normalt arbejde; det er Venstres politik. Jeg tror, Enhedslisten hellere vil opfange dem, tilbyde dem overenskomstmæssig løn og beholde dem i denne maskine.

Vi vil meget hurtigere foretage en vurdering, visitation kan vi kalde det, og sige: Er der nogen måder, hvorpå vi kan hjælpe folk, som tidligere har mødt en masse nederlag, som har gået på kurser og har gennemgået hele det projektindustrielle kompleks, men ikke er kommet videre i deres liv? Det er sådan set dét, vi vil gøre op med. Vi vil prøve at målrette det til en form for virksomhedsintroduktion og jobtræning. Det er forskellen.

Med hensyn til Farum viser uafhængige revisionsrapporter, at 17 pct. af alle, der har været gennem den beskæftigelsesindsats, der blev ydet derude, var faldet tilbage i offentlig forsørgelse 1 år efter – kun 17 pct.!

(Kort bemærkning).

Ole Sohn (SF):

Jeg synes, det er en meget interessant vinkel, hr. Flemming Oppfeldt kommer med: Hvis man kun har ledighed som problem, altså hvis man er fuldt til rådighed for arbejdsmarkedet og kun er ledig, skal man have et ordinært job. Men hvad er så årsagen til, at folk, som kun er ledige og er i stand til at tage et ordinært job, sendes ud i jobtilbud til en lavere ydelse? Hvad er årsagen til det? Hvorfor giver man dem ikke ordinære job?

(Kort bemærkning).

Line Barfod (EL):

Først om Farum: Revisionsrapporten viser netop, at der er mange, der er flygtet ud af Farum. Det med, om folk er på offentlig forsørgelse, gælder kun for dem i Farum, og det er netop forskellen på aktiverede og ikkeaktiverede. Vi har været igennem alle de tal, vi har spurgt ministrene mange gange, og det er ikke lykkedes dem at finde nogen tal, der dokumenterer det, hr. Flemming Oppfeldt startede med at påstå, nemlig at Farummodellen skulle føre til flere i ordinære job på ordinære vilkår.

Angående forskellen mellem Enhedslisten og Venstre er der jo mange forskelle. Men det, Enhedslisten ønsker, er at få folk i ordinært arbejde på ordinære vilkår. Det er sådan set det, vores politik går ud på, og vi har gentagne gange fremsat forslag, der skulle få flere i arbejde, for der er behov for flere i arbejde på mange områder. Men det, Venstre er gået ind for med arbejdsmarkedsforliget, er jo, at folk fortsat skal sendes i mærkelige ordninger med jobtræning og arbejdstilbud osv., hvor de ikke får overens-

komstmæssig løn, og det er det, jeg gerne vil høre hr. Flemming Oppfeldts kommentar til.

Og så svarede hr. Flemming Oppfeldt ikke på: Hvad betyder det at have hæmninger?

(Kort bemærkning).

Pernille Falcon (EL):

Når man hører hr. Flemming Oppfeldt, lyder det, som om samtlige arbejdsløse på aktivering har en eller anden form for handicap. Det kan da godt være, der er nogle i gruppen, der har det, og som man ikke ønsker at yde en social pension, fordi man har strammet reglerne så meget, men der er en meget stor del, som er til rådighed for et ganske almindeligt job, og de bliver jo kørt igennem den samme mølle. Dem vil man jo heller ikke give en overenskomstmæssig løn.

Hvis det stod til Enhedslisten, blev der oprettet langt flere ordinære job, også inden for den offentlige sektor, så de mennesker rent faktisk kunne få et helt almindeligt job. Jeg vil høre, om man fra Venstres side har gidet lytte til de meldinger, der er kommet fra Horsens, hvor man har meget positive erfaringer med at ansætte folk på overenskomstmæssige vilkår. Det har faktisk virket fint.

Kl. 15.55

(Kort bemærkning).

Flemming Oppfeldt (V):

Til fru Line Barfod må jeg sige, at når Enhedslistens ordfører afslører kendskab til, hvad der står i de revisionsrapporter, vil fru Line Barfod jo også vide, at i den gruppe, der er flyttet fra kommunen i den periode, men som også er blevet undersøgt, er der også kun 17 pct., der er faldet tilbage i offentlig forsørgelse. Det viser rapporten. 17 pct. af dem, som bor der, og 17 pct. af dem, der er flyttet. Det er en kæmpe succesrate, det er 83 pct., der er blevet selvstændige, har fået job eller er under kvalificerende uddannelse.

Så bliver der spurgt: Hvad er erhvervshæmninger og den slags? Jeg vil godt sige, at det, som regeringen arbejder med, jo i virkeligheden er at lave et servicetiltag, hvor de, der umiddelbart er til rådighed, kommer videre. De, som måske skal have en længere introduktion til virksomheden og skal være i løntilskud, bliver stillet til rådighed, og de, som skal have praktisk ude i en virksomhed, bliver stillet til rådighed.

Så bliver der også spurgt: Hvad kan det være for nogle hæmninger? Det kan jo være misbrug, og så kan vi prøve at tage fat i nogle af de borge-

re, som har det problem, og tage dem seriøst. Det kan også være indvandrere, som ikke kan sproget fuldt ud, og de kan så få et sprogkursus ved siden af. Der er flere kompetencer, man kan mangle, og det er vigtigt for os, at vi også tager fat i dem, der ikke er hundrede procent til rådighed, og giver dem en seriøs chance. Det er også det, der lægges op til.

Første næstformand (Svend Auken):

Så går vi videre i ordførerrækken, og den næste er hr. Bjarne Laustsen.

Bjarne Laustsen (S):

Det forslag, som Enhedslisten har fremsat til behandling i Folketinget her i dag, er jo et forslag, der er omfattet af det forlig, en række partier for nylig har indgået, og derfor skal jeg sige indledningsvis, at vi i Socialdemokratiet ikke kan støtte forslaget.

Men vi er opmærksomme på en lang række af de problemsæt, der har været nævnt, også her under debatten. Når en kommune skal sende sine kontanthjælpsmodtagere ud med henblik på at få et ordinært job, kan der selvfølgelig være behov for, at de i en kortvarig periode måske ikke får den fulde ydelse, men en anden ydelse, nemlig den ydelse, de allerede har. Derfor mister de ikke noget.

Det, der er vigtigt, når vi laver lovgivning, er, at vi undgår nogle utilsigtede virkninger i form af billig arbejdskraft, eller hvad man ellers kunne finde, og der har da også været uheldige eksempler på det; det skal jeg ikke skjule. Men der er altså behov for, at vi har et system, som vi ved virker, for når folk kommer ud på en rigtig arbejdsplads, er der gode chancer for, at de senere hen kan komme i fast arbejde i ordinær beskæftigelse. Det er simpelt hen målsætningen med det forlig, vi er med i med planen »Flere i arbejde«, og derfor kan jeg som sagt ikke støtte Enhedslistens forslag.

Vi følger udviklingen tæt, for hele den reform, vi har sagt ja til, er jo ikke udmøntet endnu. Derfor følger vi udviklingen og de lovforslag, der vil komme til behandling, med henblik på at alle de forskellige job skal harmoniseres. Vi skal have færre af dem, der skal være en forenkling, osv. Vi følger udviklingen, vi kigger på den hen ad vejen, og vi håber, at vi med det, vi har lavet her, undgår de ulykker, som vi har set tidligere, så der vil blive styr på det i fremtiden.

Mens vi selv havde regeringsmagten, var vi heller ikke i stand til at kunne give fuld overens-

komstmæssig løn for samtlige de job, der er tale om. Man må huske, og det er en sag, vi har været meget optaget af, at det gælder om at få alle landets kommuner til at prøve at skabe job til deres kontanthjælpsmodtagere. Vi har set med gru, at en række kommuner ikke har været i stand til at levere varen, og derfor vil det være godt, hvis vi kan få sikkerhed for, at kommunerne går yderligere ind i arbejdet.

Vi har simpelt hen oplevet, at en række kommuner har haft kontanthjælpsmodtagere gående i både 10, 12 og 15 år, ja, endda helt op til 20 år. Det er uanstændigt, og derfor handler det om, at kommunerne tager sig af deres borgere og finder ud af, om de skal på revalidering, eller de skal have jobtræning eller noget helt tredje med henblik på, at de kommer derhen, hvor det tjener både dem selv og samfundet bedst.

Kl. 16.00

(Kort bemærkning).

Line Barfod (EL):

Det glæder mig, at jeg kan høre en del tilkendegivelser fra Socialdemokraterne om, at man sådan set er positive over for ideen i vores forslag, og derfor vil jeg også gerne spørge: Når Socialdemokraterne på et tidspunkt kommer til magten igen, vil man så være med til at genindføre den ordning, vi havde fået lavet med servicejob, hvor folk arbejder på ordinære vilkår og med ordinær løn, så vi får nogle i arbejde på lige præcis de områder, hvor der er stor brug for det, og får nogle af dem, der ellers har svært ved at komme i arbejde, sat i arbejde, så vi får lavet passive ydelser om til aktive job, der kan være med til at sikre, at der er de nødvendige mennesker til at hjælpe på plejeområdet og meget andet?

(Kort bemærkning).

Bjarne Laustsen (S):

Det kan jeg bekræfte. I Socialdemokratiet vil vi altid gerne tale sammen med alle partier i Folketinget, der vil være med til at skabe reel beskæftigelse.

Problemet er jo reelt set, at der ikke er overensstemmelse mellem antallet af folk, der gerne vil have et arbejde, og det udbud, som arbejdsgiverne er i stand til at levere. Det er tilfældet på en lang række felter. Når vi taler om praktik for de helt unge, kan vi jo se, at inde på institutionerne er der 11.000-12.000 unge mennesker, som arbejdsgiverne ikke vil have, og det er jo helt utilsigtet og en skidt uddannelse for de unge.

På samme måde er det i den anden ende af skalaen. Det var derfor, vi sammen konstruerede ordningen med servicejobbene, og vi er meget indstillet på igen at finde løsninger. Vi kan se, at regeringen har fjernet nogle af de gode værktøjer, der gav positive resultater, og det er vi selvfølgelig meget kedde af. Det politiske flertal er jo ikke sådan, at vi kunne fastholde den ordning, men det er klart, at findes der et andet flertal, er vi meget med på at finde positive værktøjer.

Så glæder jeg mig selvfølgelig over, at mens vi havde regeringsmagten, faldt ledigheden måned for måned. Men den borgerlige regering har bare brugt et år til at få vendt skuden, desværre i negativ retning, og derfor er der stor grund til, at vi nøje overvåger hele udviklingen på arbejdsmarkedet. Der kan være, der er behov for andre initiativer, og hvis Folketinget kan finde ud af det, er vi meget med på det. Men på det punkt, som vi behandler her i dag, har vi et forlig med regeringen, og vi afventer den endelige udmøntning af »Flere i arbejde«.

(Kort bemærkning).

Line Barfod (EL):

Det glæder mig meget at høre, at Socialdemokraterne vil være med, og jeg forstod det sådan, at hvis det kunne lykkes at finde et flertal i Folketinget, vil man også i den nuværende samling gerne være med til at sikre, at folk får ordinær løn og ordinære vilkår, og at man ønsker at få dem ud i rigtige job i stedet for at lave diverse ordninger, hvor folk bliver sendt ud uden at få overenskomstmæssig løn. Jeg håber da, det kan lykkes for os at finde et sådant flertal.

(Kort bemærkning).

Bjarne Laustsen (S):

Fru Line Barfod ved jo udmærket, at f.eks. med servicejobbene var vi i starten igennem et par omgange, hvor vi fik konstrueret dem sådan, at det ikke var rigtige job. Det fik vi gjort til sidst, så folk følte, at det kunne de roligt gå ind i. Det var ikke bare et beskæftigelsesprojekt, det gav timer, som de kunne bruge i forbindelse med genoptjening og alt det.

Hvis det er det, fru Line Barfod mener med rigtige job, siger vi ja til det, men generelt skal de flest mulige job i vores land også være ordinære, for det er nu engang det bedste. Det andet er job på særlige vilkår, og derfor skal forholdene også være så tæt på ordinære vilkår som overhovedet muligt.

(Kort bemærkning).

Pernille Falcon (EL):

Skal det forstås derhen, at Socialdemokratiet ikke er bundet mere af aftalen med regeringen, end at hvis man kan få en ny ordning op at stå, hvor der bliver etableret ordinære job i kommunerne, er Socialdemokratiet med på det? Eller er man i virkeligheden bundet op på den aftale, så det tilsagn, man giver nu, ikke rigtig holder?

(Kort bemærkning).

Bjarne Laustsen (S):

Det, vi har en aftale med regeringen om, er en række værktøjer på nogle områder, hvor der kan være behov for at lave nogle konkrete tiltag.

Når vi taler om servicejob, står vi fuldstændig frit. Det kan vi lave, hvis der kan findes et flertal for det, og kommunerne kan gå ind på alle områder og lave alle de fuldstændig ordinære job, de vil. Men det, der er problemet, er det, som fru Line Barfod påpegede før, nemlig at de stramme kommuneaftaler gør, at kommunernes og amternes økonomi er vanskelig. De har endda måttet afskedige folk, man har også afskediget i staten, i en lang række statslige styrelser osv., og det har givet nogle problemer den anden vej rundt. Men det har ikke noget at gøre med det, vi taler om i dag.

Kl. 16.05

(Kort bemærkning).

Line Barfod (EL):

Jeg er fuldstændig enig med hr. Bjarne Laustsen i det med den stramme kommuneøkonomi, men ideen med servicejob var jo netop, at når staten sparede udgifterne til dagpenge og kontanthjælp osv. og i stedet fik skatteindtægter, fordi folk kom op på en overenskomstmæssig løn, var der penge til at give tilskud til kommunerne til de job, så det ikke var en udgift for kommunen at ansætte folk til at varetage funktioner på f.eks. plejeområdet. Derfor vil vi meget gerne høre, om Socialdemokraterne allerede nu kunne arbejde med på at genetablere en sådan ordning, hvis der kan skabes flertal for den, og at man ikke er bundet af aftaler med regeringen på det område.

(Kort bemærkning).

Bjarne Laustsen (S):

Så vidt jeg kan se, er der to problemer i det. For det første har et flertal i Folketinget afskaffet muligheden for at bruge det værktøj, der hedder servicejob, og for det andet er spørgsmålet, om

kommunerne i givet fald ville bruge det, hvis det var lovligt.

I starten så vi, at den måde, det var skruet sammen på, ikke virkede tilstrækkelig godt. Det fik vi rettet, og vi kunne se af tallene og af de servicejob, der blev oprettet i kommunerne, at den nye model virkede meget bedre end den første. Derfor har vi allerede nu et spor at gå efter, hvis vi ønsker at indføre ordningen igen, hvad vi meget gerne vil være med til, for vi kunne se, at den virkede, og at den tog fat omkring seniorgruppen.

Der er selvfølgelig de kommuner, der vil sige: Jamen det er for lidt at få 100.000 kr. Understøttelsen ligger på omkring 160.000 kr., så hvorfor skal staten spare 60.000 kr.? Men den konstruktion, vi fik lavet, hvor man kunne få de 100.000 kr. og yderligere et oplæringstilskud, kunne vi se virkede. Alternativet er jo netop, at mange ville være henvist til kontanthjælp, og i en lang række tilfælde ville det være dyrere for kommunen end at ansætte folk på de særlige vilkår.

Så kan jeg måske føje til, at i forbindelse med diskussionen om sunde fødevarer i daginstitutionerne og madtilbud til børnene osv. passer det jo simpelt hen som fod i hose. Ansæt nogle af de mange kvinder, der er ledige her i landet, men gerne vil gøre en indsats i daginstitutionerne. Man kan simpelt hen bare nappe den idé.

Den fg. formand (Lissa Mathiasen):

Hr. Bent Bøgsted som ordfører.

Bent Bøgsted (DF):

Jeg vil starte med at sige, at Dansk Folkeparti ikke kan støtte dette forslag, for vi er, på samme måde som hr. Bjarne Laustsen var inde på, med i den nye arbejdsmarkedsreform, og forslagets emne indgår som en del af reformen.

Men når det så er sagt, har Dansk Folkeparti forståelse for de synspunkter, som Enhedslisten fremfører. Der har gennem en meget lang periode været et efter vores opfattelse misbrug af aktiverede, der blev sendt ud i meningsløse projekter, som ikke førte til noget som helst, ud over at de aktiverede ikke blev opført i ledighedsstatistikken. Det var en af de metoder, den tidligere regering brugte til at nedbringe ledigheden. Det var at få mere aktivering, så var de ude af ledighedsstatistikken – simpelt hen.

Det er klart, at de aktiverede føler sig unyttige i disse projekter, hvor de bliver brugt til at holde lønomkostningerne nede. Det sker f.eks. på mange ældrecentre, bl.a. i køkkenerne. Her

har jeg eksempler fra min egen kommune, hvor et ældrecenter har 10 personer normeret i køkkenet. Så sparer man to af dem væk, og så får man to aktiverede i køkkenet. De skulle ud i jobtræning, og de fik at vide, at de bare lige skulle klare det, de kunne; men køkkenpersonalet forventede, at det var fuldtidsmedarbejdere, de fik. Det er klart, at sådan noget skaber utilfredshed, og de, der kommer ud i aktivering, kan ikke holde til det. De får stress af det og går ned, så på det område er vi fuldt ud enige med Enhedslisten.

Det sker også mange andre steder, og det er den slags, der giver utilfredshed. Der er i det hele taget mange andre projekter, hvor de aktiverede bliver udnyttet og direkte fordummede, og det er ikke acceptabelt. Men det er også derfor, der i den nye arbejdsmarkedsreform skal arbejdes med at få den slags aktivering stoppet.

Fremover skal aktiveringer føre til et job. Hvordan det lige skal tackles, er jeg ikke helt klar over, men når den aktiverede får lavet en handlingsplan, skulle der gerne stå på slutlinjen, at der er et job til den aktiverede. Det er sådan, jeg opfatter den nye arbejdsmarkedsreform.

Kl. 16.10

Det forventes derfor, at der er grundlag for, at dagpengemodtagere og kontanthjælpsmodtagere vil få en positiv oplevelse af de nye tiltag. Men da der alligevel kan være tvivl om, hvad kommunerne kan sætte de aktiverede til, og hvilke retningslinjer kommunerne skal gå efter, har vi i Dansk Folkeparti bedt beskæftigelsesministeren redegøre for dette.

Den nye arbejdsmarkedsreform vil medføre ændringer af aktiveringen, og så må vi se, hvad resultatet bliver, når den kommer til at virke. Men som det er nu, har kommunerne jo allerede en mulighed for at oprette job til de aktiverede kontanthjælpsmodtagere. Det har vi et godt eksempel på i Hobro Kommune, hvor der er noget, der hedder Hobrovikaren. Man finder et job til dem, giver dem løn og får dem væk fra kontanthjælpen, så det er altså noget, kommunerne kan gøre allerede nu, hvis de går aktivt ind på området.

(Kort bemærkning).

Line Barfod (EL):

Jeg kunne forstå, at Dansk Folkepartis ordfører, hr. Bent Bøgsted, også er imod hele det aktiveringscirkus, som folk er blevet tvunget ud i indtil nu, og også er imod den måde, de kan få store problemer med kollegerne på. Hr. Bent Bøgsted

havde et eksempel fra et ældrecenter i sin egen kommune.

Men jeg forstod ikke helt: Hvis Dansk Folkeparti nu ikke var bundet af forliget med regeringen på arbejdsmarkedsområdet, ville man så støtte Enhedslistens forslag om, at hvis folk kommer ud og får et arbejde, skal de have krav på overenskomstmæssig løn? Vil Dansk Folkeparti være med til at se på, hvilke muligheder der er for at skaffe folk i arbejde på ordinære vilkår og med overenskomstmæssig løn og også se på, hvad vi her fra Folketinget kan gøre, for at flere får overenskomstmæssig løn i stedet for kun at komme ud på kontanthjælps- eller dagpengeniveau?

(Kort bemærkning).

Bjarne Laustsen (S):

Hr. Bent Bøgsted havde nogle bemærkninger i sin ordførertale om, at den tidligere regering havde lavet et aktiveringscirkus, eller hvordan det nu lige var ordene faldt. I hvert fald havde vi skjult, at der ikke var sket et reelt fald i ledigheden, fordi vi opbevarede folk i aktiveringsordninger.

Det mangler jeg lidt dokumentation for, for i 1993, da Socialdemokratiet og en række andre partier fik regeringsmagten, var der ca. 355.000 ledige i Danmark, og efter de optegnelser, jeg har gjort, var der dengang 90.000 i aktivering i forskellige ordninger, og de talte ikke med. I dag ligger tallet på omkring 36.000-37.000 i aktivering, det gjorde det også i de sidste år, vi havde regeringsmagten, og da ledigheden er nede på 155.000-160.000, hvordan kan hr. Bent Bøgsted så få det til, at vi bare opbevarede folk, og at der kom færre i reel beskæftigelse? Sandheden må jo være, at det var det modsatte, der var tilfældet.

(Kort bemærkning).

Bent Bøgsted (DF):

Til fru Line Barfod: Vi skal jo lige se, hvad denne arbejdsmarkedsreform munder ud i, og på nuværende tidspunkt, hvor vi er med i reformen og har bundet os til den, kan vi jo ikke begynde at lave tiltag uden om den. Vi ville måske godt have gjort det – det skal jeg lade være usagt – for jeg er helt enig med Enhedslisten i deres synspunkter om den aktivering, der finder sted, så det kan såmænd godt være, vi kunne have fundet ud af en løsning.

Til hr. Bjarne Laustsen: Jamen for min skyld kan vi da godt gå tilbage i tiden til tidligere regeringer, men dette aktiveringscirkus startede alt-

så, dengang man opfandt ordet aktivering. Hvor langt vi skal gå tilbage, kan jeg ikke lige huske, så det skal jeg lade være usagt, men det er jo en tidligere regering, der har startet det.

Men det korte af det lange er stadig, at aktive-rede ikke tæller med i ledighedsstatistikken. Det gjorde de heller ikke under den regering, hvor hr. Bjarne Laustsens parti var med, de gjorde det heller ikke under regeringen før den og måske heller ikke under regeringen før den igen; jeg kan ikke huske, hvornår man begyndte med aktivering. På samme måde tæller kontant-hjælpsmodtagere heller ikke med i den officielle ledighedsstatistik, og derfor har vi i dag over 300.000 ledige, som vi kan tage af og få i arbejde.

Kl. 16.15

(Kort bemærkning).

Line Barfod (EL):

Jeg er klar over, at Dansk Folkeparti er bundet af det forlig, de er med i. Men jeg forstod hr. Bent Bøgsted sådan, at hvis de ikke var bundet af det forlig, ville de godt have kunnet støtte Enhedslis-tens forslag om, at folk skal have overens-komstmæssig løn, og det glæder mig at høre.

Jeg kunne også forstå, at hr. Bent Bøgsted hel-ler ikke er afvisende over for, når man har fået sat arbejdsmarkedsreformen i gang og ser, hvor-dan den virker, at være med til at se på yderlige-re tiltag for at få folk i arbejde.

Det synes jeg lyder positivt, det vil vi i hvert fald arbejde videre med, for så ser det ud til, at der muligvis på et senere tidspunkt i Folketinget kan skaffes et flertal for, at vi kan få folk i arbej-de på overenskomstmæssig løn. Det ville jo være rigtig positivt.

(Kort bemærkning).

Flemming Oppfeldt (V):

Jeg tror, at hr. Bent Bøgsted i virkeligheden satte fingeren på det helt ømme punkt, for vi diskutere-er jo i dag, hvorvidt de, der måske ikke står hundrede procent til rådighed for et ordinært job derude, skal have overenskomstmæssig be-taling for at blive trænet eksempelvis i en kom-mune.

Så vidt jeg forstod hr. Bent Bøgsted, så nævnte hr. Bent Bøgsted et eksempel på nogle, som var kommet ud i et køkken, hvor forventningen var, at de skulle bestride et hundrede procent job, men det kunne de ikke honorere. De blev stressede – sådan hørte jeg ordføreren – og det var alt for voldsomt. Så vil jeg spørge Dansk Fol-kepartis ordfører: Er dette ikke netop et eksem-

pel på nogle, som ikke skal have en fuld over-enskomstmæssig løn? Man skal jo tage hensyn til, at de er i gang med et træningsforløb.

(Kort bemærkning).

Bjarne Laustsen (S):

Det var hr. Bent Bøgsted, som var i gang med et udtryk, som vi bruger oppe i Jylland, hvor man sammenligner nogen med et køkken: Først så »låger« man, og så »skuffer« man. Det synes jeg bare er et godt råd til alt det der med, hvad man gerne vil være med til.

Nu har Dansk Folkeparti jo brystet sig meget af, at de er med i den her arbejdsmarkedsreform, men så binder den jo, og så kan man ikke rende og love alle mulige andre noget, så må man først komme til forligskredsen. Jeg tror nok, at hr. Bent Bøgsteds parti er ved at finde ud af, at så-dan spiller klaveret, hvis man vil være med til at tage et medansvar.

Jeg køber ikke den forklaring med, hvad den tidligere og tidligere og tidligere regering gjorde. Det, der er i det, er, at vi er omfattet af OECD-reglerne, og derfor opgør vi ledigheden på nøjagtig samme måde, som den her regering gør det, som den tidligere regering gjorde det, og som regeringen før den gjorde det. Derfor er der ikke noget at komme efter. Derfor kan vi sammenligne tallene.

I 1993-1994 var der 350.000-360.000 arbejds-løse, og der var ca. 90.000 i aktivering. Der kørte man noget, der hed arbejdstilbud i 9 måneder, frem og tilbage, dér havde man næsten opfun-det en dagpengegeneratoren, som man sagde. Siden hen gennem de forskellige arbejdsmar-kedsreformer er der faktisk færre, der har været i aktivering. Det, der lykkedes, var at få folk i fast, ordinært arbejde. Vi fik skabt den vækst i samfundet, der gjorde, at folk kom i arbejde. Så tallene passer ikke, må jeg sige til hr. Bent Bøg-sted.

(Kort bemærkning).

Bent Bøgsted (DF):

Et svar til fru Line Barfod: Vi er da altid villige til at se på positive tiltag for at få flere i arbejde. Det tror jeg da at alle partier er, så det er vi da også.

Til hr. Flemming Oppfeldt: Det er da uhel-digt, at kommunen sender nogle ud i et køkken-job, som burde være besat med to fuldtidsstillin-ger. Men det er de problemer, der opstår, når kommunen prøver at spare ét sted og fylde ud med noget andet. Derudover er vi da enige i det problematiske i, at der er nogle, der bliver sendt

ud, som har nogle problemer; de kan ikke klare et fuldtidsjob. Det er vi da enige i.

Til hr. Bjarne Laustsen: Det kan da godt være, at de tal ikke passer, sådan som hr. Bjarne Laustsen siger, men opgørelsen viser jo stadig væk, at den reelle arbejdsløshed her i Danmark, når vi tager alle med, er på over 300.000. Det ændres jo ikke ved den opregningsmodel, som hr. Bjarne Laustsen giver.

(Kort bemærkning).

Line Barfod (EL):

Hr. Bent Bøgsted siger, at alle partier i Folketinget er positivt indstillet over for noget, der kan skaffe folk i arbejde på ordinær løn.

Kl. 16.20

Noget af det første den borgerlige regering og Dansk Folkeparti gjorde, da de kom til, var jo at fjerne servicejobordningen. Derfor vil jeg gerne høre, om Dansk Folkeparti, når den nuværende finanslovaftale er udløbet, vil være med til at se på at genindføre servicejob, så vi kan få folk i arbejde til ordinær løn og få folk ud netop dér, hvor der er behov for det.

Dansk Folkeparti plejer jo at være meget optagede af de ældre, og lige præcis inden for ældreplejen er der behov for at få flere i arbejde. Der kunne det være rigtig godt, hvis vi kunne få nogle af dem i arbejde, der i dag går arbejdsløse, og som ikke har andet problem end deres arbejdsløshed. Som hr. Bent Bøgsted formentlig ved, handler de her ordninger jo netop om folk, der ikke har andre problemer end deres arbejdsløshed.

Når det drejer sig om dem, der har andre problemer, er det nogle helt andre typer ordninger og en helt anden sfære, vi taler om, end her, hvor vi taler om arbejdsmarkedsordninger, som handler om de folk, der kun har ledighed som problem.

Vil hr. Bent Bøgsted være med til at se på at genindføre ordninger a la servicejob, hvor folk kommer i ordinært arbejde?

(Kort bemærkning).

Bjarne Laustsen (S):

Jeg mangler dokumentation for påstanden om, at der er så og så mange, der reelt er arbejdsløse. Hvad er det for nogle ordninger, man vil afskaffe? Er det efterlønsordningen? Hvis man afskaffer den, vil ledigheden sikkert stige, er det det Dansk Folkeparti vil?

Hr. Bent Bøgsted kender jo også godt statistikkerne over, hvordan kommunerne tilmelder

kontanthjælpsmodtagerne. Der har vi en enkelt kommune, Års, som for en sikkerheds skyld har tilmeldt 116 pct. af alle deres kontanthjælpsmodtagere, hvordan de så er kommet frem til det resultat. Det har vi jo dokumentation for. Så er der til gengæld andre kommuner, som kun har tilmeldt 17 eller 18 eller 40 pct. eller sådan noget. Jeg tror, at det gennemsnitlige tal ligger på 40-45 pct.

Hvis de nu begyndte at blive bedre til at få deres kontanthjælpsmodtagere til at være arbejdsmarkedsparate, ville ledigheden faktisk stige i Danmark. For den måde, man gør det op på, er ved at opgøre, hvor mange der står til rådighed.

(Kort bemærkning).

Bent Bøgsted (DF):

Til fru Line Barfod: Hvis den serviceordning, der var, som skulle have fået 10.000 flere i arbejde, havde fået 10.000 i arbejde, var den nok ikke blevet afskaffet i dag. Men det var jo kun ca. 2.500, der kom i arbejde under den. Det var en af grundene til, at vi gik med til at afskaffe den, for vi vurderede, at den ikke virkede. Havde der virkelig været 10.000, som kom i arbejde, som det var meningen med servicejobordningen, så havde Dansk Folkeparti ikke rørt ved den. Det havde vi ikke. Men vi vurderede, at den ikke virkede, fordi det kun var 2.500.

Så til hr. Bjarne Laustsen: Det tal, jeg nævner på over 300.000, har jeg fra et af ministeriets redegørelser. Jeg har set på tal ovre fra ministeriet, at det samlede tal er på over 300.000, så det er ikke til at komme uden om.

Den fg. formand (Lissa Mathiasen):

Så er det hr. Lars Barfoed som ordfører.

Lars Barfoed (KF):

Udgangspunktet for arbejdsmarkedspolitikken skal være og er jo også – det tror jeg de fleste af os er enige i – at ledige så hurtigt som muligt skal i et ordinært job på ordinære vilkår, og det vil også sige til overenskomst-mæssig løn. Det er jo det, der er målsætningen, også i arbejdsmarkedsreformen, altså så hurtigt og så direkte som overhovedet muligt ud på private eller offentlige normale arbejdspladser.

Der er så situationer, hvor det ikke er muligt at honorere det ønske. For de situationer er der så skabt en mulighed for i en periode at være i nogle særlige aktiveringsordninger, hvor lønnen

ikke nødvendigvis kan være den overenskomst-mæssige.

Jeg tror egentlig, at det ville være en stor fejl af os, også i forhold til de ledige selv, hvis vi sagde, at det altid skulle være til overenskomst-mæssig løn, for jeg tror, at vi dermed meget let kom til at underminere disse ordninger.

Jeg kan bestemt ikke anbefale at støtte forslaget. Jeg skal afslutningsvis hilse fra Kristeligt Folkepartis ordfører, som ikke kan være til stede her i dag, og meddele, at Kristeligt Folkeparti heller ikke kan støtte forslaget.

Kl. 16.25

(Kort bemærkning).

Line Barfod (EL):

Jeg kunne forstå, at De Konservative mente, at det ikke ville være godt for de ledige, hvis de fik overenskomstmæssig løn. Jeg kan simpelt hen ikke forstå, hvorfor det ikke ville være godt. Der kom ikke rigtig noget argument, så det håber jeg at vi kan få.

Hvorfor vil det være synd for de ledige at få overenskomstmæssig løn? Hvis de udfører et stykke arbejde, hvorfor skal de så ikke have krav på at få den samme løn som ham, der står ved siden af og udfører det samme stykke arbejde? Når de har udgifter til at være på arbejde, til arbejdstøj, til transport osv., hvorfor skal de så ikke have en overenskomstmæssig løn, så de kan dække de udgifter? Hvorfor skal de ikke have det samme, som andre får for det tilsvarende arbejde? Hvorfor er det synd for dem, hvis de får flere penge?

(Kort bemærkning).

Lars Barfoed (KF):

Det er naturligvis ikke synd for den, som måtte få et job med overenskomstmæssig løn, at vedkommende får flere penge. Det er da kun godt for vedkommende.

Min betragtning gik på den mere generelle brug af ordningen, for vi taler jo her om nogen, som ikke har kunnet få et ordinært job på ordinære vilkår, hvilket jo ville være det bedste. Her er det mit synspunkt, at hvis vi ikke havde disse muligheder for særlige aktiveringsordninger på særlige vilkår, ville vi ikke have den vej, som de pågældende ledige kan gå, frem til at de kan få et ordinært job. Det synes jeg ville være beklageligt.

Selvfølgelig er det godt for dem, som får et job, hvor de tjener flere penge. Men for dem, som ikke har den mulighed, tror jeg, det er hen-

sigtsmæssigt og nyttigt, at vi har andre muligheder, sådan at de igennem en kompetenceudvikling eller anden udvikling, hvor endemålet selvfølgelig er, at de skal have et ordinært job på ordinære vilkår, kan få disse særlige aktiveringsvilkår. Derfor ville det være synd for de ledige, hvis denne mulighed ikke var til stede.

(Kort bemærkning).

Line Barfod (EL):

Men hvis folk har behov for, at de skal igennem et træningsforløb, uddannelsesforløb osv., så har vi jo muligheden for revalidering, vi har muligheden for voksenlæring osv.

Dem, vi taler om, er dem, der kommer ud og skal have et ordinært arbejde, men kun får deres kontanthjælp eller dagpenge. Og der er det, at vi mener, at de skal have en ordinær løn, have en overenskomstmæssig løn, så de ikke tjener mindre end ham, der står ved siden af.

Vi hørte før Dansk Folkepartis ordfører fortælle om et eksempel fra et køkkencenter. Vi har jo mange af den slags eksempler på, at folk kommer ud, fordi der er blevet skåret, og så kommer der nogle aktiverede ind, der kun får deres kontanthjælp eller dagpenge. Det opleves helt urimeligt af kollegerne, og det er ikke rart at være den, der kommer ud. Så i dag er det altså synd for de ledige, når de kommer ud og ikke får overenskomstmæssig løn.

Så jeg vil godt høre, om ikke De Konservative vil overveje én gang til, hvad det egentlig er, der er begrundelsen for, at folk ikke skal have en overenskomstmæssig løn.

(Kort bemærkning).

Pernille Falcon (EL):

Det lyder lidt på hr. Lars Barfoed, som om det er de ledige selv, der er forhindringen for at få et job, som om man ikke anerkender, at der er en arbejdsløshed. Er det sådan, at man opfatter, at det er de ledige, der er forhindringen, eller er det arbejdsløsheden, der er forhindringen? Det er jo klart, at der er en væsensforskel dér.

Hvis det er sådan, at man mener, at de ledige er så dårlige, så de ikke egner sig til at komme ud på arbejdsmarkedet, er forholdet et andet. Det er jo meget det, der har været den gennemgående argumentation her i dag. Jeg vil høre, om det er sådan, det hænger sammen, for så er det måske nogle helt andre overvejelser, man skal gøre sig. Så er det måske at lempe pensionslovgivningen. Så er det måske at yde noget mere revaliderings- og uddannelsesstøtte.

(Kort bemærkning).

Lars Barfoed (KF):

For stort set alle ledige arbejdssøgende gælder det jo, at de hellere end gerne vil have et arbejde, og de fleste af dem søger aktivt for at få et. Heldigvis lykkes det også for mange at få det relativt hurtigt i ledighedsperioden.

De, som ikke kan få det, er vel delt op i to grupper, hvor nogle simpelt hen bare er så uheldige, at arbejdsløssituationen i deres område eller inden for deres fag gør det vanskeligt for dem at finde et arbejde.

Men der er naturligvis også nogle af dem, som af den ene eller den anden grund har svært ved at få et arbejde, fordi de har behov for en særlig udvikling, en støtte. Det kan også nogle gange være omskoling, det kan være så meget, der skal til, men i hvert fald et forløb, de skal igennem, før de er fuldt rustet til at søge et normalt job.

Derfor er der jo ikke noget entydigt svar på, hvorfor folk ikke kan få et arbejde, men det alt afgørende er, at vi sikrer, at så mange som muligt hurtigt og direkte kommer i ordinært arbejde på ordinære vilkår.

Kl. 16.30

Men så er der altså behov for, at der for dem, som ikke kan få det, gennemføres nogle særlige aktiveringsforløb. Der er det mit synspunkt, at det i virkeligheden er fordelagtigt, at vi tilbyder sådanne aktiveringsordninger på særlige vilkår, fordi det vil fremme brugen af disse aktiveringsordninger og dermed i sidste ende også fremme, at de pågældende får job på ordinære vilkår, for det vil være lettere for dem at nå frem til en situation, hvor de kan få et job på ordinære vilkår, hvis de har været i et fornuftigt aktiveringsforløb op til det tidspunkt.

(Kort bemærkning).

Line Barfod (EL):

Hr. Lars Barfoed deler folk op i to grupper. Hvis man er arbejdsløs, fordi man bare har været uheldig, hvorfor får man så gavn af at være i aktivering, hvor man ikke får overenskomstsmæssig løn? Det forstår jeg ikke helt. Og den anden gruppe, som har behov for særlig støtte, har jo netop behov for den anerkendelse, der ligger i at få en overenskomstsmæssig løn.

Spydspidsen, som er et projekt for unge, der er droppet ud af uddannelsessystemet og er på vej ud i en kriminel løbebane, har jo netop vist, hvor stor betydning det har, at man søger for, at de har en rigtig løn, at de kan se, at de får en løn-

seddel. Det er ikke bare et af de sædvanlige aktiveringsprojekter. De kommer ud til en lille mester og kommer i gang og får en lønseddel. Det betyder, at de lige pludselig bliver værdsat og respekteret, og så kommer de videre i et lærlingeforløb og kommer ud af den kriminelle løbebane.

Det burde da netop være noget, som De Konservative, der jo taler højt om, at man skal gøre, hvad man kan for at bekæmpe kriminalitet, kunne støtte. Kunne det ikke få De Konservative til at overveje, at man har behov for at give folk overenskomstsmæssig løn?

(Kort bemærkning).

Lars Barfoed (KF):

Det er selvfølgelig en forenkling at sige, at man kan dele de ledige op i to grupper, men talletiden her tillader jo ikke, at man går ind i alle nuancer. Hver af de to grupper kan jo deles op i lige så mange grupper – havde jeg nær sagt – som der er arbejdssøgende. Alle mennesker har jo deres personlige forudsætninger for den situation, de er i.

Jo, vi vil da gerne i Det Konservative Folkeparti bidrage til, at folk kommer direkte i arbejde på ordinære vilkår i det omfang, det er muligt. Det er da det bedste; det tror jeg alle mener.

Der, hvor vi er uenige, er blot omkring det spørgsmål, at når vi iværksætter disse særlige aktiveringsordninger, kan der altså være behov for – for overhovedet at fremme disse ordninger – at man gennemfører dem på ikkeordinære løn-vilkår, men på disse særlige vilkår, som jo ikke forringer de pågældendes økonomi, fordi de i forvejen er på dagpenge eller kontanthjælp, så de fortsætter jo med en økonomi, der er kendt af dem i forvejen.

Der er i arbejdsmarkedsreformen jo etableret – jeg havde nær sagt – sikringsordninger med hensyn til forløbets varighed osv., der skulle hindre, at det er ordninger, som kan blive misbragt.

Fjerde næstformand (Margrete Auken):

Så er det hr. Anders Samuelson som ordfører.

Anders Samuelson (RV):

Det forslag, som vi har til behandling her, er ikke et forslag, som Det Radikale Venstre kan støtte. Det er der flere årsager til. Vi er del af et forlig, og det i sig selv sætter selvfølgelig sine begrænsninger, men der er også nogle rent principielle grunde til det.

I Det Radikale Venstre går vi meget ind for aktivering. Jeg tror sågar, det var en radikal socialminister, nemlig Aase Olesen, som opfandt det begreb, hvis man kan sige det på den måde. Det blev hun ikke vanvittig populær på, men det har nu alligevel vist sig at have sine gode og positive virkninger som et alternativt svar til bare at parkere folk på en passiv ydelse.

Det er jo heller ikke det, der sådan set diskuteres her. Her tages der ikke i sig selv afstand fra aktiveringsbegrebet. Spørgsmålet er, hvad for en ydelse man skal have, når man er i aktivering. Der mener vi faktisk fra Det Radikale Venstres side, at der er god mening i ikke pr. definition at give en ydelse, som svarer til den overenskomstmæssige mindsteløn, for der kan være gode grunde til at benytte sig af andre redskaber end lige netop det.

Det væsentligste er egentlig, at folk får muligheden for at komme ud og præsentere sig på en arbejdsplads. Det er samtidig også væsentligt at gøre det tydeligt, at det er en midlertidig ordning, som er en mulighed for at komme ud og præsentere sig, så det ikke er lønnen i sig selv, der er det afgørende i den her sammenhæng. Det er muligheden for at komme ud og præsentere sig, der er det afgørende.

Kl. 16.35

Det er det, der giver en mulighed for, at virksomheden kan tage stilling og ved hjælp af diverse tilskud, som gør, at det ikke er fuldt omkostningsbelastende for virksomheden, være med til at hjælpe med til, at vedkommende kommer op på fuld funktionsdygtighed, og i det omfang, folk kommer op på fuld funktionsdygtighed, så forhåbentlig også lynhurtigt få dem ind i ordinær beskæftigelse, bl.a. fordi der kommer et pres fra kollegerne, som siger, at nu kan vedkommende fungere på almindelige vilkår; vedkommende laver et arbejde ligesom alle os andre, så skal vedkommende da ikke have en løn, som er under den overenskomstmæssige.

Det har jeg set utallige eksempler på i de beskæftigelsesprojekter for døve og hørehæmmede, som jeg selv har haft med at gøre tidligere, inden jeg kom herind. Der var arbejdsgivere, som selv om de havde muligheden for i måske helt op til 1 år at have folk gående på diverse ordninger, sagde allerede efter måske 2-3 måneder, at nu skal vedkommende altså ikke gå på den ydelse længere, nu skal vi selvfølgelig have vedkommende ind i en traditionel beskæftigelse. Og det kom de så.

Problemet er, hvis der er virksomheder, som ikke er lige så rettænkende som dem, jeg nævner eksempler på her. Når man laver den slags ordninger, hvor det foregår på fuldt traditionelle vilkår, stiger risikoen for, at de her ordninger bliver misbrugt og bliver brugt som et alternativ til at have folk ansat på helt ordinære vilkår på fuld ordinær løn.

Det var faktisk en diskussion, som vi også havde i Folketinget i forbindelse med debatten om, hvorvidt vi skulle have fleksjobberne til pr. definition at være på en overenskomstmæssig mindsteløn og have fuldt medlemskab af en eller anden form for a-kasse. Der havde vi samme problemstilling oppe at vende. Man kan sige, at her har vi så inddæmmet det, for det er for en bestemt gruppe, som har en bestemt type problemer osv., og der har vi så den ordning her. Her taler vi om folk, som er i en mellemsituation på vej tilbage til arbejdsmarkedet, og der kan vi godt fra Det Radikale Venstres side forsvare, at der har man forskellige ordninger og ikke pr. definition en ordning, hvor man altid fra starten har en overenskomstmæssig mindsteløn.

Så er der yderligere et argument for, at vi ikke kan støtte det, og det er, at det ikke på nogen måde er anvist, hvordan man skal finansiere et sådant forslag. Fru Marianne Jelved og Det Radikale Venstre siger, at man kommer ingen vegne, hvis man ikke har penge med hjemmefra. Så sådan er det altså også med det her forslag.

Den fg. formand (Lissa Mathiasen):

Ordføreren for forslagsstillerne, fru Pernille Falcon.

Pernille Falcon (EL):

Baggrunden for, at Enhedslisten har fremsat forslaget, er tresidig.

For det første er det vores grundlæggende holdning, at alt arbejde, der udføres på arbejdsmarkedet, har en værdi, og at værdien fastsættes gennem overenskomsttaftaler.

For det andet er det en forudsætning for, at aktivering kan føre til en reel integration på arbejdsmarkedet, at den aktiverede som udgangspunkt er ligestillet med sine kolleger på arbejdspladsen. Et godt eksempel er Københavns Kommunes projekt Spydspidsen, som har haft gode resultater med at få utilpassede unge ind på arbejdsmarkedet. En del af forklaringen kan findes i, at de unge fra starten har fået løn for det arbejde, de laver. Som en af medarbejderne ved projektet udtrykker det: Løn er en tydelig mar-

kør af, at ens arbejde bliver værdsat, og løn hører med til det at have et arbejde.

For det tredje er der tale om en forenkling og en ligestilling, hvor alle i aktivering på en arbejdsplads behandles ens, uanset om det kaldes virksomhedspraktik, privat eller offentlig jobtræning, vejledningsforløb, eller hvad man nu finder på.

Der er åbenlyst brug for en forenkling af reglerne, dels for at sikre, at kommunerne og arbejdsformidlingen kan bevæge sig inden for lovens rammer, og dels for at man som aktiveret kan få en positiv opfattelse af at blive behandlet anstændigt. Eksemplerne på, at kommunerne i deres aktiveringsiver bevæger sig på kanten eller over kanten af lovgivningen, har været mange. Det er blevet sat på spidsen, da chefen for Nykøbing Falster Kommunes arbejdsmarkedscenter, Anne Bonding, sagde, at ingen kommuner formentlig overholder lovens regler om, at aktiverede bistandsklinter har ret til overenskomstmæssig løn, når de udfører arbejde, der ellers ville blive udført.

I forbindelse med forliget om »Flere i arbejde« vil der ske ændringer i brugen af aktiveringsredskaberne. Individuel jobtræning forsvinder som redskab den 1. juli, og til gengæld sker der en kraftig opblødning i, hvilket arbejde der kan udføres som jobtræning. Man kunne godt se det som et skridt på vejen mod, at alt arbejde også under aktivering skulle udføres til overenskomstmæssig løn, men det er jo ikke tilfældet.

For det første vil den udvidede adgang til at bruge virksomhedspraktik i op til et halvt år betyde, at meget arbejde fortsat udføres uden løn. Og for det andet bliver de særlige forhold for aktiverede i offentlig jobtræning fastholdt. Kun det helt enkle princip, at alt arbejde skal ske til overenskomstmæssig løn, vil sikre, at aktiverede ikke bruges som billig arbejdskraft, uanset om vi taler om den offentlige eller den private arbejdsgiver.

Kl. 16.40

Den meget kreative fortolkning af individuel jobtræning, som vi har set fra mange kommuners side i fortiden, vil kunne overføres til virksomhedspraktik i fremtiden.

Hvis aflønningsreglerne ikke laves om, vil vi fortsat kunne komme ud for groteske situationer som f.eks. dem, vi så i Farum Kommune, hvor de pakkeopgaver, som udførtes i kommunens Produktionshus som individuel jobtræning, af det regionale arbejdsmarkedsnævn blev vurde-

ret som lovlige, fordi der efter sigende var tale om en marginal produktion – hvad det så end er. Over for det kan man stille fuldstændig tilsvarende pakkeopgaver, hvor omfanget faktisk var mindre, i Hal 13 i Bjergsted Kommune. Det blev bedømt ulovligt af arbejdsmarkedsnævnet i Vestsjællands Amt.

Det er ikke underligt, at man som aktiveret har svært ved at finde ud af, om man er købt eller solgt.

Jeg vil sige tak for behandlingen af vores forslag. Selv om det jo ikke helt har fået den imødekommenehed, som vi godt kunne tænke os, har vi da noteret os de positive bemærkninger fra Dansk Folkepartis side. Det kan da godt ærgre os, at Dansk Folkeparti ikke var mere på banen, inden man indgik forliget med regeringen og Socialdemokratiet, hvis man rent faktisk mener det med, at folk skal have ret til at få en overenskomstmæssig løn. Men vi har da noteret os det på samme måde, som vi har noteret os de positive bemærkninger fra såvel Socialdemokratiet som Dansk Folkeparti i forhold til serviceloven og muligheder for mere generelt at arbejde på at få folk ansat under overenskomstmæssige vilkår.

Og så har jeg lovet SF at sige, at de støtter forslaget.

Hermed sluttede forhandlingen, og forslaget overgik derefter til anden (sidste) behandling.

Afstemning

Den fg. formand (Lissa Mathiasen):

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Arbejdsmarkedsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Ophold*). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

6) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 38:

Forslag til folketingsbeslutning om kontant-hjælpsmodtageres ret til ferie m.v.

Af Søren Søndergaard (EL) og Line Barfod (EL). (Fremsat 19/11 2002).

Forslaget sattes til forhandling.